

retning, og da mener jeg, timingen er forkert. Hvis man havde stillet en forespørgsel, der drejede sig om, hvordan man skal forholde sig til liberalisering på verdensplan, så havde det været helt på sin plads efter Det Konservative Folkepartis opfattelse, og det var også det, jeg mente med syndebykkene.

Omkring forbrugerne har jeg allerede svaret på det én gang, men jeg er da glad for, at hr. Erling Christensen gentager, hvad jeg allerede har sagt.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg forstår nu fru Lene Espersen derhen, at De Konservative mener, der skal være plads til både store og små landbrug i Danmark. Det er da betryggende i det mindste. Jeg forstår også, at fru Lene Espersen ikke ville have fjernet samtlige restriktioner i landbrugsloven. Det er da også betryggende. Det synes jeg er o.k., men det er også lettere nu for fru Lene Espersen at svare på mit næste spørgsmål.

Hvad er det så for restriktioner, De Konservative ønsker fjernet?

(Kort bemærkning).

Frederik Nørgaard (S):

Fru Lene Espersen siger for et øjeblik siden her, at Det Konservative Folkeparti står for, at der også skal være plads til det mindre og halvstore landbrug i fremtiden.

Hvordan harmonerer det med den dagsordentekst, som siger, at landbruget skal være frit og uafhængigt af offentlige tilskud og reguleringer, dvs. man vil ingen reguleringer have på området?

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Først til hr. Kristen Touborg om, hvilke restriktioner der skal væk. Jamen det er det, jeg allerede har sagt én gang: Hvis vi fjerner alle støtteordninger, som eksisterer eksempelvis på EU-plan, så må vi også tage konsekvensen af det og sige: Jamen så må de produktionsbegrænsninger og kvoter og alle mulige andre restriktioner, som vi i dag har pålagt landbruget, fordi det netop bliver tilført støtte, jo blive fjernet i samme takt. Det er jo ren og skær fornuft. Vi kan ikke bevare planøkonomi i den ene ende og så fjerne støtteordningerne i den anden, så det er bl.a. det, jeg mener, når vi taler om restriktionerne.

Og til hr. Frederik Nørgaard vil jeg bare sige: Blot fordi vi forsøger at tilpasse os strukturmæssigt, så tror jeg ikke, at det rent faktisk betyder, at alle de mindre landbrug forsvinder. Jeg tror, de er fuldt ud konkurrencedygtige, og vi kan jo allerede se nu, at der er mange nicheproduktioner, som begynder at blomstre op forskellige steder i vores landbrugsproduktion. Det synes jeg er fint og helt i orden.

Og jeg tror da, at forbrugerne vil være med til at sikre, at også de små nicheproduktioner og de mere specielle produktionsformer vil have en chance for at overleve på længere sigt, uden at vi skal begynde at eksperimentere med ny planøkonomi i Danmark.

Vibeke Peschardt (RV):

For ikke så lang tid siden sendte en af fjernsynskanalerne en udsendelse, der hed »Kampen om jorden«. Den handlede nu mest om de menneskelige omkostninger, som det effektive landbrug har haft og stadig har. Og den satte lyset kraftigt på dagens emne: strukturudviklingen, der med stor hast er i færd med at skabe dansk landbrug om til større og større enheder med en mere og mere ensartet produktion.

Det er en udvikling, som vi godt kender en hel del af årsagerne til, og som fra mange sider også har været ønsket. Vores indtræden i Fællesmarkedet i 1973 var jo i meget høj grad båret af både erhvervets og Folketingets ønsker om at være en del af det attraktive store fælles marked med de tiltrækkende støtteordninger. En indtræden ville give vækst og velstand, og det var selvfølgelig også det, man fokuserede på. Det kom også til at passe.

Det danske samfund har haft og har stadig væk utrolig gavn af fællesskabet i EU. Vi har fået den vækst og den velstand, vi drømte om, og meget mere til.

Men medaljen har også en bagside, som vi bliver nødt til at interessere os for. For det effektive landbrug med højvækststrategier lige i sigtekornet har haft nogle omkostninger, som vi i Det Radikale Venstre mener vi bliver nødt til at forholde os til.

Det har haft omkostninger på miljøområdet: Vandmiljøplanen og hele udbygningen for at sikre miljø, grundvand og havet omkring Danmark var og er ikke nogen populær sag i landbruget, men var efter vor opfattelse pinende nødvendig.

Sikringen af miljøkravene har imidlertid været med til at presse jordpriserne i vejret på